

> Retouradres Postbus 1794 2280 DT Rijswijk

Aan
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid
Afdeling Migratie en Asiel (DCM/MA)
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Datum 12 maart 2013
Betreft Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht Azerbeidzjan

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken tussen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de algemene situatie in Azerbeidzjan.

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten over Azerbeidzjan.

Input van maatschappelijke relevante organisaties is betrokken bij de totstandkoming van deze brief.

1. Inleiding

2. Landeninformatie

Ik verzoek u de alhier genoemde onderwerpen zoveel mogelijk beknopt te vermelden en indien mogelijk te verwijzen naar een eerder algemeen ambtsbericht als deze daarin al aan de orde zijn geweest. Ik verzoek u relevante ontwikkelingen m.b.t. staatsinrichting wel te vermelden.

2.1. Basisgegevens

- 2.1.1. Land en volk, waaronder met betrekking tot talen:
  - 2.1.1.1. Welke officiële talen en *linguae francae* bestaan er in Azerbeidzjan?
  - 2.1.1.2. Kunt u aangeven hoe dit in de Sovjettijd was geregeld?
  - 2.1.1.3. In welke talen vindt het onderwijs plaats? Kunt u dit eventueel specificeren voor het lager, middelbaar, beroeps- en universitair onderwijs?

Directie voor Specialistische Diensten en Internationale Samenwerking

Bureau Land en Taal

Sir Winston Churchilllaan 293
2288 DC Rijswijk
Postbus 1794
2280 DT Rijswijk

Infolijn 0900 1234561
(€ 0,10 p.m. op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur)

www.ind.nl

Contactpersoon
Secretariaat

T 070 779 4027
F 070 779 4824

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND UIT 13-503 SDIS

Bijlagen
--

2.1.2. Staatsinrichting

Directie SDIS
Bureau Land en Taal

2.2. Politieke ontwikkelingen

Kunt u een beschrijving geven van de belangrijkste politieke ontwikkelingen in Azerbeidzjan sinds het vorige algemeen ambtsbericht en de informatie uit het ambtsbericht actualiseren?

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND-UIT 13-503 SDIS

2.3. Veiligheidssituatie

Kunt u een geactualiseerde beschrijving geven van de veiligheidssituatie in Azerbeidzjan en Nagorny Karabach? Voor de interne veiligheidssituatie kunt u eventueel ook naar het hoofdstuk van Nagorny Karabach verwijzen.

2.4. Bevolkingsadministratie en documenten

- 2.4.1. Kunt u een beknopte beschrijving geven van de bevolkingsadministratie, welke documenten hierbij door welke instantie worden afgegeven (met name geboorteakte, huwelijksakte en overlijdensakte) en hoe het is gesteld met de naamgeving, naamswijzigingen en woonregistratie?
- 2.4.2. In hoeverre komt het in Azerbeidzjan voor dat mensen alleen traditioneel huwen zonder dit huwelijk bij de autoriteiten te registreren?
- 2.4.3. Hoe gaat dit traditionele huwelijk in de praktijk in zijn werk?
- 2.4.4. Wordt hierbij nog iets op schrift gesteld?
- 2.4.5. Welke juridische waarden heeft een dergelijk huwelijk?
- 2.4.6. In hoeverre komt het in Azerbeidzjan voor dat men ongehuwd samenwoont?
- 2.4.7. Welke juridische positie hebben ongehuwd samenwonenden?
- 2.4.8. Kunt u in het kort aangeven welke procedure dient te worden gevolgd om iemands overlijden en de doodsoorzaak vast te stellen en deze persoon vervolgens te kunnen begraven? Welke documenten worden hierbij afgegeven en in welke volgorde?
- 2.4.9. Worden deze documenten ook in de praktijk afgegeven?
- 2.4.10. Welke documenten kunnen gebruikt worden als identiteits- en reisdocument?
- 2.4.11. Kunt u een beschrijving geven van deze documenten (status, doel, geldigheidsduur)?
- 2.4.12. Bij welke instanties kunnen deze documenten aangevraagd en op welke wijze/procedure?
- 2.4.13. Vanaf welke leeftijd kunnen en/of moeten deze documenten worden aangevraagd?
- 2.4.14. Dient het aanvragen en ophalen van identiteitsdocumenten in persoon te gebeuren of kunnen derden ook hiervoor worden aangesteld?
- 2.4.15. Indien ook het aanvragen van identiteitsdocumenten door een derde partij kan gebeuren, kunt u dan aangeven hoe de identificatie van de persoon voor wie het document wordt aangevraagd, wordt gedaan?
- 2.4.16. Kunnen aanvragen voor documenten vanuit het buitenland worden gedaan? Zo ja, op welke wijze/procedure?
- 2.4.17. Wat zijn de laatste ontwikkelingen rond de invoering van het biometrische paspoort? Vanaf welk jaar zijn paspoorten opgenomen in de database van het NAPS (National Automated Passport System)?
- 2.4.18. Is er een algemene of specifieke identificatieplicht?
- 2.4.19. Zo ja, vanaf welke leeftijd geldt deze identificatieplicht?
- 2.4.20. In hoeverre wordt deze identificatieplicht gehandhaafd?

- 2.4.21. Kunt u een beschrijving geven van de belangrijkste handelingen waarvoor een identificatieplicht is vereist en op welke manier men zich hierbij kan identificeren?
- 2.4.22. Kunt u informatie geven over de praktische mogelijkheden van documentfraude?
- 2.4.23. Kunt u eventueel ook informatie geven over de meest voorkomende vormen van documentfraude ten behoeve van asielaanvragen in het buitenland?
- 2.4.24. Worden er over het algemeen biometrische gegevens opgeslagen?
- 2.4.25. Is er een centrale database met vingerafdrukken of pasfoto's?
- 2.4.26. Zo ja, van welke personen worden hierin de vingerafdrukken geregistreerd en welke instantie is hiermee belast?

Directie SDIS
Bureau Land en Taal

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND-UIT 13-503 SDIS

2.5 *Corruptie*

- 2.5.1 Kunt u enige algemene informatie geven over de mate van corruptie in Azerbeidzjan, inspanningen van de overheid op het gebied van corruptiebestrijding en effectiviteit van deze inspanningen, de positie van Azerbeidzjan op de ranglijst van Transparency International e.d.
- 2.5.2 Voor de invloed van corruptie op het systeem van rechtsgang en de rechtsbescherming kunt u eventueel naar de betreffende paragrafen verwijzen.

3. **Mensenrechten**

Kunt u daar waar relevant, bij de hieronder genoemde onderwerpen, aandacht besteden aan de positie van minderjarigen?

3.1. *Juridische context*

- 3.1.1. Verdragen
- 3.1.2. Grondwet
- 3.1.3. Overige nationale wetgeving
  - 3.1.3.1. Voor wat betreft staatsburgerschap- en vreemdelingenwetgeving hoeft slecht te worden verwezen naar het thematisch ambtsbericht over dit onderwerp dat reeds is verschenen, tenzij er nieuwe ontwikkelingen zijn op dit gebied, met name het aannemen van nieuwe wetgeving door het Azerbeidzjaanse parlement.

3.2. *Toezicht en rechtsbescherming*

- 3.2.1. Gaarne actualiseren
- 3.2.2. Kunt u aangeven welke instanties op het gebied van toezicht op de mensenrechten individueel klachtrecht hanteren en in hoeverre de betreffende organisaties in theorie en praktijk de klachten kunnen helpen oplossen?
- 3.2.3. Welke mogelijkheden bestaan er om aangifte bij de politie te doen van een misdrijf?
- 3.2.4. Vindt de aangifte mondeling of schriftelijk plaats?
- 3.2.5. Worden aangiften doorgaans in behandeling genomen en van welke factoren hangt dit af?
- 3.2.6. Worden aangiften doorgaans voldoende voortvarend behandeld en kunt u hierbij aangeven hoe dat in de praktijk gaat?
- 3.2.7. Krijgt men doorgaans een schriftelijke bevestiging van de aangifte?
- 3.2.8. Welke mogelijkheden bestaan er om bescherming te zoeken bij andere (hogere autoriteiten indien de politie in gebreke blijft)?

- 3.2.9. Kunt u een beschrijving geven over de mate van effectiviteit bij het zoeken van bescherming bij bovengenoemde andere (hogere) autoriteiten?
- 3.2.10. In hoeverre kunnen ngo's of internationale organisaties behulpzaam zijn op het gebied van rechtsbescherming?
- 3.3. *Naleving en schendingen*
- 3.3.1. *Vrijheid van meningsuiting*
- 3.3.1.1. Kunt u hier (of hieronder bij "specifieke groepen") aandacht geven aan de positie van journalisten en uitgevers die zich kritisch uitlaten ten opzichte van de regering?
- 3.3.1.2. Wat zijn binnen de beroepsgroep van journalisten/redacteuren de gebruikelijke beroepsmogelijkheden, klachtprocedures of afspraken met monitorgroepen indien er problemen met autoriteiten zijn?
- 3.3.1.3. Is het gebruikelijk dat professionele journalisten niets weten van dergelijke procedures en alleen het advies krijgen het land te verlaten?
- 3.3.1.4. Wat is belangengroepen en internationale NGOs bekend over het uitreizen van journalisten die stellen problemen te hebben? Om hoeveel personen gaat het?
- 3.3.1.5. In het bijzonder: hoeveel journalisten hebben bij Milli Yol gewerkt en is bekend dat zij vanwege problemen met de autoriteiten het land hebben moeten verlaten? Zo ja, om hoeveel journalisten gaat het? Waarom blijft de hoofdredacteur wel in het land en verlaat een tiental journalisten het land?
- 3.3.2. *Vrijheid van vereniging en vergadering*
- 3.3.3. *Vrijheid van godsdienst*
- 3.3.3.1. Kunt u hierbij aangeven wat voor invloed Iran heeft op het religieuze leven in Azerbeidzjan?
- 3.3.4. *Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging*
- 3.3.5. *Bewegingsvrijheid*
- 3.3.6. *Rechtsgang*
- 3.3.6.1. Kunt u een korte, stapsgewijze beschrijving geven van de te volgen strafrechtelijke procedure indien iemand van een strafbaar feit wordt verdacht en hierbij aangeven in hoeverre de in het Wetboek van Strafvordering beschreven procedure ook in de praktijk wordt uitgevoerd?
- 3.3.6.2. In hoeverre worden er hierbij (originele) documenten verstrekt aan de verdachte/veroordeelde?
- 3.3.6.3. Wordt er in de praktijk een schriftelijke dagvaarding afgegeven indien men wordt opgeroepen om bij de politie te verschijnen?
- 3.3.6.4. Wordt er in de praktijk een schriftelijke dagvaarding afgegeven indien men wordt opgeroepen om bij de rechtbank te verschijnen?
- 3.3.6.5. Hoe wordt men geïnformeerd over de aanklacht?
- 3.3.6.6. Krijgt iemand die is veroordeeld in de praktijk een gewaarmerkt afschrift van het vonnis?
- 3.3.2. *Arrestaties, bewaring en detenties*
- 3.3.2.1. Worden er daders/verdachten over het algemeen vervolgd en bestraft voor handelingen als marteling, ernstige mishandeling en verkrachting? Zo niet, wat is de reden voor het feit dat de overheid hen voor deze feiten niet vervolgt en/of bestraft? Bij daders/verdachten gaat het om overheidsfunctionarissen of om personen die behoren tot een groepering die de facto de overheid vormt in een bepaald gebied; dus niet om private personen.

Directie SDIS
Bureau Land en Taal

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND-UIT 13-503 SDIS

- 3.3.3. Mishandeling en foltering
- 3.3.4. Verdwijningen en ontvoeringen
- 3.3.5. Buitengerechtelijke executies en moorden
- 3.3.6. Doodstraf

Directie SDIS
Bureau Land en Taal

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND-UIT 13-503 SDIS

3.4. *Positie van specifieke groepen*

Kunt u, daar waar relevant, bij de hieronder genoemde groepen aandacht besteden aan de positie van minderjarigen?

3.4.1. Leden van oppositiepartijen / politieke activisten

- 3.4.1.1. In hoeverre leidt lidmaatschap van een oppositiepartij in Azerbeidzjan tot problemen met de overheid?
- 3.4.1.2. In hoeverre is het relevant welke activiteiten men voor deze partij verricht?
- 3.4.1.3. Zijn er gevallen bekend van partijleden/activisten die strafrechtelijk zijn vervolgd dan wel via administratief rechtelijke procedures zijn vervolgd voor hun deelname aan demonstraties?
- 3.4.1.4. Komt het voor dat leden die aan een demonstratie hebben deelgenomen, geruime tijd na de betreffende demonstratie nog problemen krijgen? Zo ja, om welke problemen gaat het?
- 3.4.1.5. Kunt u aandacht besteden aan recente demonstraties, zoals rondom het Songfestival (25 mei 2012) of de niet toegestane (doorgaans kleinere) demonstraties in oktober en november 2012.

3.4.2. Etnische minderheden

- 3.4.2.1. Kunt u wederom een overzicht geven van de etnische minderheden in Azerbeidzjan en van hun mensenrechtensituatie?
- 3.4.2.2. Kunt u bij de actualisering van deze paragraaf vooral ingaan op het voorkomen van discriminatie en geweld tegen etnische Armeniërs (en personen van gemengde Armeens-Azerbeidzjaanse etniciteit) door de overheid en door derden?
- 3.4.2.3. Kunt u voorts de passage over de terugkeer van etnische Armeniërs naar Azerbeidzjan actualiseren? Indien er een wijziging is kunt u dan ingaan op het afgiftebeleid van (vervangende) reisdocumenten voor deze groep?
- 3.4.2.4. Kunt u tevens aangeven in hoeverre discriminatie en geweld tegen overige etnische minderheden door de overheid en door derden voorkomt in Azerbeidzjan?

3.4.3. Vrouwen

Ik verzoek u een beknopte schets te geven van de positie van vrouwen en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende vragen:

- 3.4.3.1. In welke mate zijn vrouwen vertegenwoordigd in (hogere) posities in het maatschappelijk leven?
- 3.4.3.2. In welke mate nemen zij aan politieke activiteiten deel en wat is hun rol daarin?
- 3.4.3.3. Is er een dienstplicht voor vrouwen?
- 3.4.3.4. Kunnen vrouwen dienst nemen als beroepsmilitair?
- 3.4.3.5. Bestaat voor vrouwen de mogelijkheid om aangifte te doen van en bescherming te vinden tegen (seksueel) geweld door derden of door overheidsfunctionarissen?
  - 3.4.3.5.1. Zo ja, wordt deze mogelijkheid over het algemeen in de praktijk ook geboden?

- 3.4.3.5.2. Geldt dit ook als de dader de echtgenoot is?
- 3.4.3.5.3. Zo nee, kunnen vrouwen zich normaal gesproken elders in het land bij familie vestigen om zich aan het geweld te onttrekken?
- 3.4.3.5.4. Wat is in dat geval de positie van de betrokken vrouw?
- 3.4.3.6. Is er een andere mogelijkheid om bescherming te krijgen?
- 3.4.3.7. Zijn er opvangmogelijkheden (vanwege de overheid of particuliere instellingen) voor vrouwen die zich willen onttrekken aan het geweld?

Directie SDIS
Bureau Land en Taal

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND-UIT 13-503 SDIS

3.4.4. LGBTI

- 3.4.4.1. Is homoseksualiteit of het verrichten van homoseksuele handelingen formeel en wettelijk strafbaar?
  - 3.4.4.1.1. Zo ja, waaruit bestaat de wettelijk bepaalde bestraffing?
- 3.4.4.2. Wordt in Azerbeidzjan daadwerkelijk strafvervolging ingezet tegen homoseksuelen?
- 3.4.4.3. Voeren de autoriteiten een actief vervolgingsbeleid tegen LGBTI's?
- 3.4.4.4. Kan het bekend zijn van een (toegeschreven) LGBTI gedragingen of geaardheid van een persoon in praktijk leiden tot onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van een straf die wordt opgelegd bij (strafrechtelijke) vervolging wegens een commuun delict?
- 3.4.4.5. Ik verzoek u in te gaan op mogelijke ernstige gevallen van discriminatie van LGBTI's door de autoriteiten en/of door medeburgers. Indien LGBTI's ernstige problemen van medeburgers ondervinden, met de gevolgen zoals hier bedoeld, bieden de autoriteiten daadwerkelijk bescherming hiertegen?

3.4.5. Alleenstaande minderjarigen

- 3.4.5.1. Vanaf welke leeftijd is men wettelijk meerderjarig?
- 3.4.5.2. Vanaf welke leeftijd is men handelingsbekwaam?
- 3.4.5.3. Tot welke leeftijd geldt de leerplicht?
- 3.4.5.4. Bestaan er (overigens) specifieke bepalingen ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van 16 jaar bereiken?
- 3.4.5.5. Kan aan een minderjarige een zelfstandig reis- en/of identiteitsdocument worden verstrekt? Zo ja, vanaf welke leeftijd?
- 3.4.5.6. Kan een minderjarige deze documenten zelfstandig aanvragen of is instemming en/of begeleiding door een meerderjarige vereist?
- 3.4.5.7. Door wie en waar worden minderjarigen die niet langer opvang hebben bij de ouders (bijv. omdat deze zijn overleden) normaal gesproken opgevangen?
- 3.4.5.8. Zijn opvangtehuizen voor minderjarigen aanwezig? Zo ja, welke?
- 3.4.5.9. Voor welke minderjarigen zijn deze opvangtehuizen bestemd?
- 3.4.5.10. Zijn er over het algemeen voldoende plaatsen beschikbaar?
- 3.4.5.11. Indien er opvangtehuizen zijn, kunt u dan informatie geven over voorzieningen als het kunnen volgen van onderwijs, de kwaliteit van de medische zorg, de kwaliteit van het eten, de beschikbaarheid van nachtopvang, en de beschikbaarheid van sanitaire voorzieningen.
- 3.4.5.12. Hoe aannemelijk is het – gegeven de sociale structuur van de samenleving – dat een minderjarige geen opvang bij één van deze personen en/of instellingen heeft?
- 3.4.5.13. Hoe is het toezicht op opvanghuizen geregeld?

3.4.5.14. Zijn er overheidsinstellingen belast met de opvang van alleenstaande minderjarigen over het algemeen en opvang van repatrianten in het bijzonder?

3.4.5.15. Welke ngo's zijn actief in de opvang van alleenstaande minderjarigen en waaruit bestaan hun activiteiten?

3.4.6. Dienstplichtweigeraars en deserteurs

Ik verzoek u alhier een beschrijving te geven van het systeem van militaire dienstplicht.

3.4.6.1. Hoe worden dienstplichtigen gerekruteerd en opgeroepen?

3.4.6.2. Welke documenten worden aan dienstplichtigen verstrekt?

3.4.6.3. Wat is de normale dienstplichtperiode en zijn daar uitzonderingen op?

3.4.6.4. Zijn er uitstel-, vrijstelling- of afkoopregelingen?

3.4.6.4.1. Zo ja, hoe worden deze toegepast?

3.4.6.5. Is dienstplichtweigeren en/of desertie formeel en wettelijk strafbaar?

3.4.6.5.1. Zo ja, waaruit bestaat de wettelijk bepaalde bestraffing en wordt in Azerbeidzjan daadwerkelijk strafvervolg ingezet tegen dienstplichtweigeraars en deserteurs?

3.4.6.6. Wat zijn in de praktijk de opgelegde straffen?

3.4.6.7. Voeren de autoriteiten een actief opsporings- en vervolgingsbeleid tegen dienstweigeraars en deserteurs?

3.4.6.8. Is in geval van strafrechtelijke vervolging op grond van dienstweigering of desertie sprake van een onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van de straf wegens ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging?

3.4.6.8.1. Zo ja, voor welke groep(en) geldt dat en waar bestaat dat uit?

3.4.6.9. Voor zover van toepassing wordt u verzocht de bepalingen, voorwaarden en daadwerkelijke toepassing/uitvoering in de praktijk van regelingen voor gewetensbezwaren en/of regelingen voor het vervullen van een niet-militaire dienstplicht weer te geven.

Directie SDIS
Bureau Land en Taal

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND-UIT 13-503 SDIS

4. Vluchtelingen en ontheemden

4.1. Ontheemden- en vluchtelingenstroom

4.1.1. Kunt u een feitelijke beschrijving geven van de ontheemden- en/of vluchtelingenstroom in en uit het land van herkomst?

4.2. Opvang in de regio

4.2.1. Zijn er landen in de regio waar uit de praktijk blijkt dat vluchtelingen worden opgevangen?

4.2.2. Zo ja, wat is de feitelijke situatie in deze landen?

4.3. Activiteiten internationale organisaties

4.3.1. Kunt u beknopt weergeven wat de activiteiten zijn van relevante internationale organisaties in en ten aanzien van het land van herkomst?

4.3.2. Kunt u aangeven wat het standpunt is van de UNHCR t.a.v. terugkeer van afgewezen asielzoekers uit Azerbeidzjan?

4.4. Terugkeer

- 4.4.1. Kunt u aangeven hoe personen die (gedwongen) terugkeren bij aankomst door de autoriteiten worden behandeld, in het bijzonder in het geval van (ex-) asielzoekers?

5. Nagorny Karabach

Kunt u alle in het vorige ambtsbericht Azerbeidzjan weergegeven informatie met betrekking tot Nagorny Karabach actualiseren?

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Bureau Land en Taal.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
Namens deze,

(Hoofd Bureau Land en Taal)

Directie SDIS
Bureau Land en Taal

Datum
12 maart 2013

Ons kenmerk
IND-UIT 13-503 SDIS